

עטרת שרוב

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת וישלח

בס"ד, עש"ק פרשת וישלח
ט"ז כסלו תשפ"ב – שנה י"ג גליון תקפ"ה

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת			
ירושלים	4:02	5:16	5:55
בני ברק	4:16	5:17	5:51
ניו יורק	4:16	5:34	5:46
מונטריאל	4:01	5:19	5:31
נא לשמור על קדושת הגליון			

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיִּזְתֶּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיַּאֲבֹק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר. וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכּוֹ וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהַאֲבָקוֹ עִמּוֹ (לב כה-כז)

בהאבקו עמו' שהעלו אבק עד כסא הכבוד

פרש"י שכח פכים קמנים וחזר עליהם (חולין צא). ועוד איתא במסכת חולין (שם) וז"ל: בהאבקו עמו אמר רבי יהושע בן לוי, מלמד שהעלו אבק מרגלותם עד כסא הכבוד, כתיב הכא בהאבקו עמו וכתיב התם 'וענן אבק רגליו' (נחום א ג) עיי"ש.

אחיות הקליפות היא במוחין דקמנות

ואפשר להסביר הענין, דהנה מבואר במרן הארז"ל (שער הכוונות דרושי הקדוש ד"א) שכל אחיות הקליפות היא במוחין דקמנות, שהם שמות אלה"ם כנודע, והם שלשה מוחין מלובשים תוך נה"י דאימא, ועוד שלשה מוחין אחרים מלובשים בנה"י דאבא, הרי הם ששה מוחין, שהם ששה שמות אלהים, ומאלו האלהים יונקים החיצונים, ולכן צריך בראשונה לתקן המוחין אלו ולהמשיך המוחין דגדלות, כדי שיסתלקו החיצונים משם ולא יתדבקו בהם.

השכחה נמשך ממוחין דקמנות

ועוד מבואר במרן הארז"ל (עין חיים שער כב פ"ג) שכל כח שכחה שיש באדם, נמשך לו ממוחין דקמנות אלו, ומו שיוכל להורידן ע"י מעשיו למטה, ע"י שימוש מוחין דגדלות וידחה אלקים דקמנות ויסלק מו"א לגמרי, אז יהיה לו זכירה נפלאה בתורה ויבין כל רזי התורה, כי כל זכור הוא בדכורא, רק אלקים דקמנות מונע ההארה דדכורא כסוד זכור, ואמנם מי שיורידם גם מנוקבא עד הבריאה, זהו וראי לא יהיה שום שכחה לו, ויתגלו לו רזי התורה כתקונן.

יעקב אבינו הבניס את עצמו למקום סכנה

וזה איתא כאן בזוהר הקדוש (ח"א קסו): אמאי כתיב ויותר יעקב לבדו וגו', אמר רבי יהודה, בגין דאעיל גרמיה לסכנה, והוה חמי לההיא סכנה בעיניו, אינון אתפרשו מניה, וכדין אמר 'קמנתי מכל החסדים ומכל האמת' אלן אינון משריין קדישין דאתפרשו מניה.

יותר יעקב לבדו' הוא בחינת מוחין דקמנות

וזהו כוונת הכתוב ויותר יעקב לבדו הוא בחינת מוחין דקמנות, שנפל יעקב אבינו למוחין דקמנות וזהו משריין קדישין דאתפרשו מניה שהם מוחין דגדלות, וכמו שאמר חז"ל (ברכות סג): על הפסוק 'חרב על הבדים' וכו' שיושבים בר כבד ועוסקים בתורה עיי"ש. כי רצון הבורא ב"ה היה

שיעלה גם את הניצו"ק של המוחין דקמנות ולהמתיקן מכל אחיות החיצונים, ואז גרמה מחשבתו ורצונו יתברך ויתעלה שירד יעקב אבינו לבחינת קמנות המוחין, שע"י יוכל ג"כ להעלותן בעת עליותו למוחין דגדלות. וזה יותר יעקב לבדו היינו שנשאר בבחינת יעקב לבד שהוא סוד מוחין דקמנות, ולא בשם ישראל שהוא סוד מוחין דגדלות, כסוד ישראל אותיות ל"י רא"ש, ואז כשנפל לבחינת מוחין דקמנות או ויאבק איש עמו.

יעקב אבינו ירד לקמנות כדי להפריד היניקה של הרע

וזהו כוונת רש"י ששכח פכים קמנים, היינו שירד יעקב אבינו למקום השכיחה שהיא במוחין דקמנות, כדי לעלות את הפכים קמנים שהם הכלים שנשברו ונפלו לעולם הבריאה, ולכן פכ"ם קמני"ם עולה שט"ן, וגם פ"ך קמ"ן עולה ג"פ שם אלה"ם, היינו שיעקב אבינו ירד למוחין דקמנות כדי להפריד את היניקה של השמן והרע מאחיותם משמות אלהים שהם בקמנות.

יעקב' הוא בזמן הקמנות וישראל' בזמן הגדלות

וזהו שאיתא במרן הארז"ל בעין חיים (שער לה פ"ג) עה"פ לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים' (בראשית לב כט), פירושו כי בקמנות ז"א יש לו מוחין דקמנות מבחינת שם אלה"ם, כי בזמן הקמנות אין לו רק ב' מוחין בלבד, כי הקמן אין בו דעת שהוא המוח הג' רק חו"ב, והם ב' שמות אלה"ם שהם בני' יעקב, ובזמן גדולתו אז נקרא ישראל לפי שנכנסים המוחין דגדלות ורוחין את המוחין דקמנות למטה, וז"ש 'כי שרית עם אלהים', והבן זה כי שורה עמהם ויכול להם לדחותם למטה עיי"ש.

כוונת שרו של עשו לקלקל הרגל של יעקב בכסא הכבוד

ובזה יובן ג"כ כוונת חז"ל הנ"ל, שע"י שירד למוחין דקמנות או ויאבק איש עמו שהעלו אבק מרגלותם עד כסא הכבוד. כי זה ידוע (וזהו ח"א קנו). שכסא הכבוד יש לו ארבע רגלי המרכבה, והם אברהם יצחק יעקב ודוד, וזה רצה שרו של עשו לקלקל הרגל של יעקב בכסא הכבוד, שלא יהיה הכסא שלם, וכן עשה ורעו של עשו שהוא עמלק שכתוב 'ויאמר כי יד על כס י"ה מלחמה להו"ה' בעמלק מדר דר' (שמות יז מז), ופירש שם רש"י, שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק כולו.

כוונת שרו של עשו שלא יהיה התיקון והכסא שלם וזהו הכוונה שהעלו אבק מרגלותם עד כסא הכבוד, היינו שרצה לעשות פירוד בין מרגלותם לכסא הכבוד. וגם אב"ק בני' ק"ב עה"ב, בחינת ק"ב חרובין שהם בחינת מלכים דאתחרבו עלמין קדמאין, בני' ג' מלויין דע"ב ס"ג מ"ה שהם י"ט ל"ז מ"ו גימטריא ק"ב, וזה ידוע שמלוי בני' אלה"ם שהוא בחינת דין, כמבואר במרן הארז"ל (עין חיים שער יש פ"ג) שלא רצה שיהיה התיקון השלם, ושלא יהיה הכסא שלם.

עלות השחר' בחינת חזרת המוחין דגדלות

ובל זה יהיה עד עלות השחר היינו השח"ר עם השני כוללים עלות השחר בני' תקמ"ו, כדמובא בספר הגן בשם הרוקח שמביא מדרש (רב"ד יא י) שמושה רבינו התפלל תקמ"ו תפלות כמנין ואתחנן, ואם היה מתפלל עוד תפלה אחת היה נענה בתפלתו. וזה הכוונה כאן השח"ר בני' תקמ"ו שהוא בני' ת"ק י"ה בחינת חזרת המוחין דגדלות שלא יהיה פירוד, ועי"ז יהיה שלם כל הד' רגלי המרכבה כסוד רגל ישראל בני' תקמ"ו.

שרו של עשו היה לו אחיזה ביעקב

אבל מכל מקום וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ויתקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו היינו שאעפ"כ היה לו קצת אחיזה ביעקב, וכמו שרואים אח"כ בורעו עמלק שהיה לו אחיזה שאין הכסא שלם.

שם ישראל' שלא יהיה לו אחיזה בכסא הכבוד

ולכך אמר לו המלאך לא יעקב יאמר עוד שמך' שמוה הבחינה היה לו קצת אחיזה של 'יתקע' מלשון יעקב, כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל' שלא יהיו יכולים לקלקל הרגל של יעקב בכסא הכבוד.

התיקון השלם יזרח לו השמש' בביאת משיח עדיקו

ומתי יהיה התיקון השלם כשהיה 'יזרח לו השמש' שמרמו שבביאת המשיח שאז יהיה התיקון השלם, וזה יהיה לעתיד לבוא שאז יהיה הבחינה של שמש בחינת שם מ"ה התיקון, כזה, יו"ד פעמים יו"ד, הם עולים ת'. ה"א פעמים ה"א, עולים ל"ו. וא"ו פעמים וא"ו, עולים קס"ט. ה"א פעמים ה"א, עולים ל"ו, ס"ה שמו"ש. שלעתיד לבוא יהיה התיקון השלם, ואז יהיה שלם כל הד' רגלי המרכבה כב"א. רעוא דרעיון תשם"ב לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וְאֶשְׁלָחָה לְהַגִּיד לְאֹדְנֵי
לְמִצְרָאֵם חֹן בְּעֵינַיִךְ (ל"ב:).

יעקב כוונתו למעלה בקדושה, ויהי לי שור וחמור העוסק בתורה כשור לעול, אף שלא לשמה הכל שלי הוא, ולא שלך כלל. וחמור עמוס במצות ובמעשים טובים אף שלא לשמה הכל שלי הוא, ואין לך חלק בו. וכן צאן קדשים עמא דארעא המשולים לערבה, הכל שלי, כי הכופר בעבודה זרה כאלו קיים כל התורה (ילק"ש במדרש רמז תשמח), וכן צאן מורה על היחוד (כמאמר הבעש"ט, הובא בהגל מחנה אפרים וישב), איש פשוט מקבל יחוד שמו, ואמונה באלהיו, וכופר בעבודה זרה, הכל הוא חלקו בקדושה, וכן עבד לקבל פרס, ושפחה כמו כן הכל שלי בקדושה ואין לך חלק בהם כלל, קדושים הם לאלהיהם, ואם עשו מטיעה עצמו וסובר ששלח לו שלא נתקיים בו ברכות יצחק, מה לו בזה.

'זהר חי' ח"ב דף ש"ב: מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

קִטְנֵתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֻת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עֲבָדֶיךָ וְגו' (ל"ב:).

כלומר אינני ראוי לכל החסדים אשר עשה לי הקב"ה, וכל החסדים שעשה לי הקב"ה הם רק בחסדי הבורא ב"ה, ואין אני זוכה להם כפי מעשים שלי אלא רק בחסדי הבורא עשה לי.

'בן בית' ח"א דף פ: מרבתינו אליעזר צבי מקאמרנא

וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָה וְאֶלְכָה לְנֶגְדְךָ (ל"ב:).

שמענת עשו ואלכנה לנגדך שבהכרח יהיה לך מנגד, שאין לך דבר שבקדושה שלא יהיה לו מנגד המצער אותו, ותהיה בגלות, וצרות שאר אומות, למה לך זה ואלכנה לנגדך שתיכף יתחיל גלות אדום. והשיב לו יעקב באמת יעבור נא אדני לפני עבדו שאתה תהיה אדון, ואני עבד לך בגלות אדום, אבל מוכרח שאני אתנהלה לאט"י אורך ימים טובים, לדגל המלאכה שאהיה בגלות מצרים בהכרח, ומשם יהיה הגאולה ממצרים, לדגל המלאכה חג המצות ושבעות וסוכות, הכל זכר ליציאות מצרים, והן הן רגל המלאכה שאסור מלאכת עבודה רק מלאכת אוכל נפש.

'זהר חי' ח"ב דף ש"ב: מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וַיִּשֶׂם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רֹאשֵׁי וְאֶת לֵאָה וְיַלְדֵיהָ אַחֲרָיִם וְאֶת רָחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרָיִם (ל"ב:).

יעקב פליג לעמא קדישא בגלותא לתלת (זהר ח"א כ"ג:), הענין. כי ראה ברוח קדשו דוחקא דגלותא, פליג, וישם את השפחות ואת ילדיהן היינו פשוט ההולכין לעסוק במשא ומתן, ועובדין על מנת לקבל פרס, והמצות ילדיהן, הם בראשונה כמו שמקדים זבולן ליששכר, וכל אחד מישראל צריך לקשר עצמו עם כל אהבת ישראל בתמכין דיליה ובכל ישראל, וצריך למצוא בעצמו שהוא פחות מהם, וידע את רבונו וכו'.

וביאר מרן אור ישראל לאש חצי שעה קודם פטירתו. 'זהתמכרתם שם' (דברים כח טה), חושב בלב כמו שפירשו המפרשים לדרכם עי' וזהר חדש, כי מחשב בלב תמיד שעדיין הוא נמכר ליצר הרע, 'לאיכד' אויב הרע, ובוכה שמים וארץ עמו לפני הש"י שיגאלהו ממנו, ועוד ראה בעצמו בלב ונכנע, שאפילו המצות שעושה הם 'לעבדים ולשפחות' לקבל פרס, ואינן עולין ליחוד הפנימי לעשות נחת רוח להש"י, וכשילך תמיד בדרך הכנעה ולב נשבר, אז 'ואין קנה' לית מאן דשליט עלך כלל כמבואר בזהר הנ"ל. ובוה צדיק מקשר עצמו באהבת ישראל הפשוטים בלב אמת, וכל זה בגלותא דאדום.

ואת לאה וילדיה הם לומדי התורה כמבואר בכוונת תורה לשמה, להמשיך מיסוד אבא תורה אל ה' שהוא אותיות לאה, להמתיק דינים שיהיה לומדים ורבנים חריפים עוסקים בתורה באיסור והיתר ובלבד לשמה. אבל לקנשר ולהתנאות ולנצח את כל בודון לבו, הוא כלב שבכלבים, ארס נחש, סם המות יש בו, ברח ממנו כמו מן כלב שומה, כי עיקר התורה לדבקה בו, ולרוה נפשו שיהיה שבע ממתקות התורה, וכל שיחדש יהיה בפילפול אמת ולקשט השכינה, ואז יטעום טעם עולם הבא והשראות השכינה עליו בעולם הזה, עולמך תראה בחיך, ובלבד שיהיה שפל וכוזי בעיני עצמו, נכנע לפני אלהי אבותיו ולפני עמו ישראל באהבה עזה.

וכת שלישי, רחל ויוסף שיהיו צדיקים עוסקין בריון דאורייתא, ויחודים ובדיקות ובקדושה ובטהרה, ומגודל דביקות וקדושה אין להם פנאי כל כך לעסוק בפילפול התורה איסור והיתר, ועוסקים ביחודים הקדושים ובריו התורה ובתפלה במסירות נפש, ובלבד בלב טהור, לא שיהיה רב ורבי, כי זהו פסל ומסכה ממש שד יהודי, כי זהו ממילא כשידבק נפשו ביחודים ובדיקות ובתורה לשמה ישרה עליו שכינה, ממילא יתמשכו הכשרים ליוו השכינה וירוצו אחריו, כדרך המון ישראל לרוץ אחר הצדיקים, וכל אחד מושך עצמו למינו, כי יש ויש ודי בזה.

'זהר חי' ח"א דף פ"ה: מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אֲרִצָּה שְׂעִיר שִׂדָּה אָדוּם (ל"ב:)

ששם היו דרים שניהם, זה בלב ימין, וזה בלב שמאל כנ"ל, אעפ"י שעשו יצר הרע היה מתגבר עלי בכל עת, אעפ"י כגדת"י תרי"ג מצות שמרתי בכל הגליות.

ועבור זה ואחר עד עתה ר"ל ידוע הוא, שתרי"ג מצות הם רמ"ח מצות עשה כנגד רמ"ח אבריו

של אדם הראשון, ושם"ה לא תעשה הם כנגד שם"ה גידיו של גוף אדם הראשון, וכל זמן שלא נתקנו כל אדם השלם הוה לא יוכל לבא משיח צדקינו, כנודע ממה שאמרו רז"ל (יבמות סב.) אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף אדם הראשון, ולפי שבכל דור ודור מהתחלת קבלת התורה עד עתה לא היו מתקנים ושומרים ישראל כל התרי"ג מצות, לזה הם צריכים להתגלגל פעם אחר פעם כנודע, לזה אמר ואחר עד עתה שעתה נתקנו כל התרי"ג מצות בשלימות, כי עתה היא התחלת הגאולה שלימה כמהרה בימינו אמן.

'בן בית' ח"א דף ע"ה: מרבתינו אליעזר צבי מקאמרנא

שרויים בלב אחד, ארצה שעיר ר"ל כמו שבקדושה נקראת מלכות ארץ ישראל, ה"ה אשת עשו נקראת ארצה שעיר, על שם הגבורות והדינים של עשו שהוא מלא שער, שדה אדום ר"ל א' שהוא יחוד אצל הקדושה המכונה בשם דבור כנודע, וכאן נקרא אדום א' שלו הוא דום, כי אל אחר אסתרם ולא עביד פרין ואיבין כנודע (זהר ח"ב ק"ג).

ויצו אתם לאמר כה תאמרו ל אדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה ר"ל ויצו אתם לממ"ט וסנדר"ל, לאמר לעשו, כה תאמרו ל אדני לעשו כי בכל הגלות הוא היה אדון לכל בני אדם שהוא יצר הרע, ושומעין לו יותר מיצר טוב שהוא יעקב, לזה כתיב כה אמר עבדך יעקב כי בכל ימי הגלות היה בבחינת עבד לבני אדם המגושמים בחומר הגם והעב.

ואמורה שלו עם לבן גרתי כלומר לבן הוא לב של אדם,

ר"ל ידוע (זהר ח"א קנ"ו:) הוא שיעקב הוא בחינת ת"ת, ששם מתלבש בגלות בימי החול מלאך ממ"ט, ובמלכות מתלבש מלאך סנדרלפון, וכנגדם אצל עשו הרשע, מתלבש בו סמא"ל, ובאשתו המרשעת מתלבש הקליפה ליל"ת הרשעה, וכל זה הוא בגלות כנודע.

וזהו דכתיב וישלח יעקב ת"ת, ז"א קדישין, בסוף הגלות והתחלת הגאולה שיהיה בב"א, מלאכים ממש ממ"ט וסנדר"ל, בסוד ממ"ט הוא עבדא דקב"ה (זהר ח"א קפ"א:), לזה שלחם לפניו כדרך ארון לעבדו. אל עשו אחיו לפי שכל זמן הגלות יעקב הוא יצר טוב, בהתלבשותו במלאך ממ"ט, ועשו הוא היצר הרע, ושניהם שרויים ויושבים בלב של בר ישראל, יעקב בימין הלב, בסוד (קהלת י' ב') 'לב חכם לימיני', ועשו בשמאל הלב, בסוד 'לב כסיל לשמאלו' לזה נקראים אחים, לפי שהיו שניהם

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמריא זי"ע

בדין ברכת המזון לפת כסנין בכביצה. סימן קסח

ז. האוכל {ב} פת כסנין בכביצה, אף על פי שהוא שבע ממאכלים אחרים יברך ברכת המזון לגמרי ארבע ברכות, דאורייתא:

~~~~ זר זהב ~~~~

ומענין שיעור ענין שביעה. אם אוכל פת לבד, ישער כפי מה שאחרים שבעים מפת חריבה ומלח, אבל כשאוכל פת כסנין עם שאר מאכלים, אזי שיעור קביעות בענין המאכלים, כי פת די באכילת כביצה, וצריך במה שאחרים אוכלין ושבעין בסעודה אחת, אף שהוא עדיין רעב ולא אכל מפת כסנין אלא כביצה ומשאר מאכלים לא שבע עדיין, כיון שאחרים אוכלים ושבעים בסעודה כשאוכלין פת בכביצה, ואחריו מאכלים ותבשילים כמה שזה אכל, צריך לברך ברכת המזון מגזירת חכמים, כיון שאכל שיעור סעודה ממה שדרך לאכול ולשבע שאחרים חייבים מן התורה לברך, והוא שאינו שבע חייב מדבריהם לברך.

וזוהו (ברכות מב.) 'רב הונא אכל תליסר ריפתא בני תלתא תלתא בקבא' לערך שמנים ביצים, 'אמר ליה רב נחמן עדי כפנא', על כרחך אתה רעב וסמכת על זה שלא לברך ברכת המזון, אינו כן, 'אלא כל שאחרים קובעים עליו סעודה' אף שאתה רעב, 'צריכין לברך' ברכת המזון, והוא מגזירת חכמים. ואחר כך מסיק 'רב יהודה עסיק לבריה', וגם בימיהם היה הדרך אחר הנשואין קודם הסעודה לסעוד מעט מפת הבא בכסנין, 'שמעינהו דקא מברכי המוציא, אמר להו, מאי ציצי דקא שמענא, דילמא המוציא', והיה מתמה כי ידע שזה אין דרך קביעות, כי הוא קודם הסעודה, עד דמסיק 'שאני התם דקביע סעודתיה' [עלייהו], אבל היכא דלא קביע סעודתא [עלייהו] לא':

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

כפנא - כלומר אלו לרעבון נאכלו, ואכילה מרובה כזו לא נפטרת מברכה, **אלא כל שאחרים קובעים עליו סעודה צריך לברך** - [אלא, כל שאחרים קובעין אכילתו בכך טעון ברכת המזון, כך פירש רב האי. ורבותינו פירשו תליסר ריפתא מפת שלנו, ולא בירך אחריו משום דלא שבע, וקרא כתיב (דברים ח ז) ואכלת ושבעת וברכת, וכך פירש רב יהודה בהלכות גדולות, ואינו נראה לי, דלית ליה לרב הונא והם החמירו על עצמן עד כזית ועד כביצה (ברכות כ:), ודלא כרבי מאיר ודלא כרבי יהודה (שם מט:)].

רב יהודה הוה עסיק ליה לבריה בי רב יהודה בר חביבא, אייתו לקמייהו פת הבאה בכסנין, כי אתא **שמעינהו דקא מברכי המוציא, אמר להו מאי ציצי דקא שמענא דילמא המוציא** לחם מן הארץ קא מברכיתו, אמרי ליה אין, דתניא רבי מונא אמר משום רבי יהודה פת הבאה בכסנין מברכין עליה המוציא, ואמר שמואל הלכה כרבי מונא, אמר להו אין הלכה כרבי מונא, אתמר אמרי ליה והא מר הוא דאמר משמיה דשמואל לחמניות מערבין בהן ומברכין עליהן המוציא, **שאני התם דקביע סעודתיה עלייהו אבל היכא דלא קביע סעודתיה עלייהו לא.** ע"כ.

ראה עוד ב'בית יוסף' (ד"ה פת הבאה בכסנין) מה שהביא מדברי הראשונים לפרש דברי הגמרא.

ח. כלומר שאכל שלש עשרה ככרות של פת הבאה בכסנין, שבכל שלשה לחמים היה נפח של 'קב'. ה'קב' הוא נפח של עשרים ארבע ביצים, יוצא שכל ככר של הפת הבאה בכסנין שאכל רב הונא היה בשיעור של שמונה ביצים, וסך הכל, שיעור של מאה ארבע ביצים לשלש עשרה הככרות.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

הנני אלהים וכי יש לי כל (ג יא).

בביתו, אפלו לא משה ושלחן. השיב לו רבנו, וכבודו למה אין לו פאן שלחן וכסא. אמר לו האורח אני הרי עובר ארץ פאן. השיבו רבנו בנחת, אף אני אינני אלא עובר ארץ פאן, ולמה לנו לך דאג דאגת מחר, פלים כבר תקנו את היום. פשהלך האורח אמרה הרבנית לרבנו, אבקש ממך לא להזמין עוד אורחים בביתנו, הלא בוששה היא לקבל אורחים בדלי דלות כזו. ענה לו רבנו: הרי כבר פמה שנים, שאני עמל על הדלות הזה, ונצדן את מתבישת בה.

מקסה וקשור כי התבשיתי שלא להטמין חמין. ומכל מקום הנה רבנו יושב ולומד ויוסף בעבודת השם ותברך, פאלו יש לו כל. ולא פעם ראיתי איך שהיתה אש מלקחת סביבותי, ופניו הנה בוצרים פלפלים.

וכן מספר, שפעם נזדמן אל רבנו אחד מן הרבנים החשובים, ולא הנה לרבנו פשא להושיבו, צנה לבניו שציבאו שתי אבנים ונשימו אבן שלישית על גביהן וככה ישבו. תמה הרב האורח ואמר: אפשר בעל בית תלמיד חכם אין לו כל כהיטים

ספרה הרבנית מחברתה הקדושה של רבנו הגאון הקדוש רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמריא זי"ע, איך הנה רבנו מפשט מכל חייו דהאי עקמא, והנה דבוק פחי עולמים, וכה ספרה: סבלנו עניית ודחקות, ולא פעם רעבנו ממש ללחם. ופעמים רבות לא הנה לנו אפלו פרוטה בבית פדי להכין צרכי שבת, ומכיון שהתבשיתי שהשלחן המכסה מפה צחורה לכבוד שבת קדש יעמד ריק, ולכן שמתתי שתי לבנים במקום החלות, וכסיתי אותן במפה רוקמה, ולמאפה שליחתי סיר מלא מים

הרה"ק רבי דוב בער בן רבי אברהם המגיד ממועזריטש זצוק"ל י"ט כסליו תקל"ג

אור תורת החסידות

כמו שבענין המצות צריכין ידיעות מציאות האורות, כן בכל דברים גשמים, לידע היאך לקדש עצמו במותר לו, ולהעלות מכל דברים רמיזא דחכמתא וליחד עם כל דברים גשמים, בסוד 'אתקשטת בקישוטין דלא הוי' (זוהר משפטים צה.), ואם תזכה לטהר נפשך באמת לרצון הבורא ולא לשום דבר בעולם, ותזכה להיות מרכבה לשכינה, אזי בכל פעולות אפילו גשמיות תפעול למעלה ענינים רמים ונוראים, אשר אסור זה להעלות על הכתב, כי לאו כולא עלמא כדאי לזה, וזה תזכה אחר שתאבק בעפר רגלי הצדיקים תלמידי מרן הבעש"ט ותלמידי תלמידי האמיתים, אם יהיה נפשך מטוהר ותהיה כדאי, אזי מכל תנועתם תבין דרכי תורה ועבודה ויחודים, **כי יש בזה אלף אלפים ורבי רבבות דרכים אשר גילה לנו הבעש"ט ותלמידיו איש אלהי קדוש מוהר"ר דוב בער [ממועזריטש] נב"מ,** ואסור זה להעלות על הכתב, אלא כל אחד לפי זכות נשמתו ישיג בזה דברים רמים, אלא יהיה במחשבה כל הדברים והיחודים בענינים האלו, כי 'במחשבה אתברירו' (זוהר פקודי רנד:), אם תזכה להיות מרכבה אליו, ותטהר מחשבתך ותקיים 'אשרי איש שלא ישכח' (מוסף ר"ה), ותשמש צדיקים אמיתים, אזי יאר אור אלהי עליך ותבין כל הדברים אשר הם כבשונו של עולם.

ואתם אחיי וריעי ובני, **אם הרב אלהי קדוש מוהר"ר דוב בער [ממועזריטש]** היה מייחד בכל הדברים, לא היה חלילה כוונתו הקדושה למשלים, ואם היה אומר באיזה פעם משל (ראה 'ליקוטי יקרים' אות קלז - קס), מי יודע באיזה עולם דיבר, אם בחכמה דעשיה או דיצירה, ויש בזה הרבה לדבר, והמשכיל יבין.

'היכל הברכה' בראשית ל.

על ידי הצדיקים נמשך פעולת השגחה לישראל
וכיון שעל ידי הצדיקים נמשך פעולת השגחה לכל בית ישראל, לכן למטה הזהר בבחלתן שנשיכתן נשיכת שועל עקרב שרף (מו"ק טז:), ולמעלה הם ממליצין תמיד טוב על בית ישראל ומבטלין הגזירות רעות, ותגזור אומר ויקם (איוב כב כח), כי כיון שכל אור השגחה נמשך על ידם על בית ישראל, גם פעולת השגחה על ידם להעניש ולהשכיר, מאן מלכי רבנן (גיטין סב.), מי מושל בי צדיק 'צדיק מושל ביראת אלהים' (ש"יב כג ג), כי כשעבדו הצדיקים ממליכין השכינה בכל עת ורגע על כל אבר ואבר, אזי הקב"ה נותן להם המלוכה, פעולת השגחה להעניש ולהשכיר מדה כנגד מדה, **ידוע מדברי רבינו מוה"ר הקדוש דוב בער המגיד [ממועזריטש] זלל"ה,** ובכל דור ודור נשתנה הנהגות הצדיקים, לפי נטיית נפשם לחסד ולגבורה.

'היכל הברכה' בראשית לו:

אתקשטת בקישוטין דלא הו

ודע שהברורים נתבררין בכל יום על ידי תפלה ותורה ומצוה, ועל ידי יחודים קדושים שמייחדין בכל דבר, אכילה ושתייה ומי"מ ולי"ט מלאכות, כמו שהשיב משיח למרן הקדוש הריב"ש **טוב,** בעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים כמותך, ואז יכלו כל הקליפות ויהיה עת רצון וישועה, וכמו שאמר **רבינו הקדוש**

מוהר"ר דוב בער [ממועזריטש] זלה"ה 'אתקשטת בקישוטין דלא הווי' (זוהר משפטים צה.), כי תורה ומצות הם 'קישוטין דהווי', אבל כשמעלין מדרגות התחתונות מדצח"מ על ידי יחודים, זהו 'קישוטין דלא הווי', והשכינה אתקשטת בהון, והן עולין כל הברורין ליסוד בנימין צרור החיים.

'היכל הברכה' דברים קסב.

קשת של אש

פעם אחת עמד מורי ורבי רבינו **יהושע העשיל מאפטא** בתוך הקהל יראים, ואמר שהוא אינו מאמין לעצמו אפילו רגע, ובפרט 'ליונגע לייט' (אברכים) של דור זה אפילו לזקנים, ועמד שם זקן אחד מגיד מבארנאו ששימש את **רבינו הקדוש מוהר"ר דוב בער [ממועזריטש],** וזכה לראות קשת של אש על רבינו בעת התפילה, והיה בן תשעים שנה, ואמר לזה המגיד אני מאמין שלא יסוג אחר אבל לא לאחר.

'נתיב מצותיך' אמונה ה ב

מעין עולם הבא

אחרי [היבעל שם טוב] קם **רבינו הקדוש קדוש קדשים רבינו דוב בער [ממועזריטש]** המאיר לארץ, והיה לו שלוש מאות תלמידים כולם בעלי רוח הקדוש אמיתי, ועליו עמדו נחשים ועקרבים בלי שיעור עד שהסיתו גם לגדולי הדור והיה ריב ומחלוקת מה שלא היה בזמן קרח, וכל זה הסיבה על ידי שהצדיק הולך בכל יום ממדרגה למדרגה עומדים עליו נחשים ועל ידם נקרעו כל הדינים ממנו, **עד שנתגלה לו אור עליון מעין עולם הבא לילך מעולם ועד עולם מדרגות גדולות,** כי בודאי מי שהולך עם זבל וקש ותבן לא יעמו עליו ליסטים והולך בשלום עם זבל שלו המריח, אבל ההולך באבנים יקרנות כמה רוצחים וליסטים עומדים עליו.

'נתיב מצותיך' היחוד ד ד

זכה ונעשה כסא השכינה ממש

כמו שאמר **רבינו קדוש קדשים מלאך אלקים ממש חיות נפשינו רבינו דוב בער מראוונע [המגיד ממועזריטש],** שעסק כמה שנים עד שטיהר לגמרי מדה אחת, ואח"כ ישב ועסק עד שהעביר חשך ודין רע של מדה אחרת, **עד שזכה ונעשה כסא השכינה ממש,** והוא עבודה קשה לקבל כל כך חשכות ומרירות וטילטול וצער וגלות ודוחק ועוני ובזיונות וחלישות דעת ממש עד עפר עד שיזכה לנועם אור עליון באמת, בלתי טעות מקליפות נגה, כי הרבה טעות ומטעין יש בעולם וצדיקאית אתכפין קמיהו.

'נתיב מצותיך' התורה א ט

גודל ענוותנותו

ומעשה היה בימי **איש אלקים הגאון אלוקי מוהר"ר רבינו דוב [ממועזריטש]** שנתקרב אליו איש אחד עשיר מופלג וירד מנכסיו ונעשה עני, ושאל לו הסיבה, והשיב, עד כעת עמדת בצפון, וכשקרבת עצמך להפיק חכמה, נכנסת לדרום ונתרחקת מצפון, וירדת נכסך, ובאמת **הקדוש רבינו מרוב ענוה שלו השיג כך,** כי באמת כשמקרבין עצמו לצדיק צריכין להיות בביטול והכנעה אין ממש ובאהבה גדולה, ושם במדת אין לית שמאלא בההוא עתיקא כולא ימינא, והצפון והדרום כלולין יחד עד אחד, כי שם האחדות הגמור יכולין להמשיך עושר וחכמה מאחדות הפשוט, וזה העשיר לא נתבטל במידת אין לפני רבינו הקדוש וירד מנכסיו, **ורבינו מרוב ענוה שלו כידוע גודל**

ענוה שלו, לא אמר לו אלא ברמז.

'היכל הברכה' במדבר ה:

התלהבות לתפלה

וידוע **ממורינו ורבינו ר' בער [ממועזריטש]** על מאמר חז"ל (סנהדרין סד.) דתפסוה ליצר ולא אשתכח בעיתא בת יומא, כי בעיתא קאי על תפלה כי כשנתבטל היצר לא היה התלהבות לתפלה, כי עיקר התפילה דביקות והתלהבות אש להבת שלהבת, ולא שיצעקו כמו קורא בשדה צעק לבם אל ה'.

'אוצר החיים' במדבר קלד.

חידושי תורה

ואמר **הקדוש רבינו דוב [ממועזריטש]** שמיום שנחלקה מלכות בית דוד, אין לך אדם שיאמר שום חידוש בתורה שלא יהיה מנגד נגדו, אפילו אינו בנמצא כאן הוא מעבר לים בוודאי, כידוע.

'היכל הברכה' הקדמה

דרך הצדיק

כמו שאמר **אדונינו המלך רבינו הקדוש מוהר"ר דוב בער [ממועזריטש]** זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, 'כלי צדיק יערום' כל ערמות של עולם הזה, 'יעשה בדעת' ברוח הקדוש, 'וכסיל יפרוש' אף פרישות של הוא 'אולת' (משלי יג טז).

'נוצר חסד' פ"ג מ"ז

בגנות הגאון

כמו ששמעתי בשם **רבינו דוב בער ממועזריטש זלה"ה** שבה אצלו ישראל נאה, והבין רבינו זלה"ה שהוא מלא וגדלות וגאוה, ולא היה לו שום ביטול לפניו, אמר לו ראה שיש לפני ביתי הר קטן של זבל, אם בא אצלי ישראל נאה ומניח שם הפסולת שלו גם כן אצל הזבלים שלפני ביתי, מוטב, ואם לאו, הרי לקח חצי גם הפסולת שלי, והבן.

'זקן ביתו' ח"א מ"ד אופן טז

עדות המגיד על תורת רבינו המהרי"א זיע"א
כתבתי בחצות הלילה ואח"כ למדתי גמרא, ונפל עלי שינה וישנתי וראיתי את **רבינו הקדוש מוהר"ר דוב בער [ממועזריטש] זלה"ה,** ומרוב שמחתי דחקתי ונכנסתי ואמרתי רבינו הקדוש ילמדנו אורחות חיים ואמר וכו', ואח"כ שאלתי אתו על ענין חידושי שאני מחדש בתורה, **והשיב טוב ומקובל למעלה,** ואמר לי כמה דרכים וחיידושים בעניני חסירות ויתירות וחזרתי לפניו, אעפ"כ שירדתי לזה העולם נשכח ממני הכל בעוונתי.

'היכל הברכה' דברים קעה:

איזהו עבודה תמה

וכן שמעתי בשם הרב המגיד בזה מן מאמרם ז"ל (יומא כד.) איזהו עבודה תמה כל שאין אחריה עבודה, והנה כשמתכוון באכילתו רק לחזק הגוף לתורה ולעבודה, האך הוא עבודה תמה, הלא בשעת אכילה אינו מתפלל ואינו לומד ואין זו עבודה אלא לצורך עבודה שלאחריה ע"כ דבריו, אבל אם האכילה הוא על דרך כוונת האר"י ז"ל לברר ברורין להעלות הנצוצי קדושה מן המאכל, להעלות הטוב מן ברורי מלכין קדמאין, ובפרט מי שזיכהו השם להשיג להעמיד נגד עיניו ושכלו שרשי שמותיו יתברך שמו, יכול ליחד באכילתו כמו בתפלתו, אשר לו ואשרי חלקו.

'יסור מרע ועשה טוב' כתב יושר דברי אמת אות כט